

Клиническая инфектология и паразитология

МЕЖДУНАРОДНЫЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ
ЖУРНАЛ

1 (01) 2012

Учредители:

Национальный медицинский университет
имени А.А. Богомольца
УП «Профессиональные издания»

Журнал зарегистрирован

Государственной регистрационной службой Украины
(регистрационное свидетельство
КВ № 18717-7517Р)

Редакция в Беларуси

УП «Профессиональные издания»

Директор Евтушенко Л.А.

Выпускающий редактор Юрасова М.А.

Технический редактор Каулькин С.В.

Корректор Кулижников А.А.

220023 Минск, ул. Чернышевского, 10а/805, 612
Тел.: (017) 280-01-12, 280-88-09, 385-65-08, 385-65-09
www.recipe.by
E-mail: infocto@recipe.by

Редакция в Украине

ООО «Профессиональные издания Восточная Европа»

Директор Костюк С.В.

Руководитель сектора рекламы Волобовец И.В.

04205 Киев, ул. Маршала Тимошенко, 29-б
Тел./факс (044) 597-13-54
380-50-937-56-94, 380-44-361-72-04
E-mail: profizd@ukr.net

© «Клиническая инфектология и паразитология»
При перепечатке материалов
ссылка на журнал обязательна.
Периодичность выхода – один раз в три месяца.

Тираж – 1000 экземпляров. Заказ

Цена свободная.

Отпечатано в типографии

Ответственность за точность приведенных фактов,
цитат, собственных имен и прочих сведений,
а также за разглашение закрытой информации несут авторы.
Редакция может публиковать статьи
в порядке обсуждения,
не разделяя точки зрения автора.

Рецензируемое издание

Главный редактор Голубовская О.А., д.м.н., Киев
Заместитель главного редактора Шкурба А.В., д.м.н., Киев
Ответственный секретарь Подолок О.А., к.м.н., Киев
E-mail: suinf@mail.ru

Редакционный совет:

Председатель редакционного совета Москаленко В.Ф.,
ректор Национального медицинского университета
имени А.А. Богомольца, академик НАМН Украины,
член-кор. НАПН Украины, профессор, д.м.н., Киев;

Андрейчин М.А., член-кор. НАМН Украины,
проф., д.м.н., Тернополь;
Бабак О.Я., член-кор. НАМН Украины, проф., д.м.н., Харьков;
Бодня Е.И., проф., д.м.н., Харьков;
Глумчер Ф.С., проф., д.м.н., Киев;
Герасун Б.А., проф., д.м.н., Львов;
Дикий Б.Н., проф., д.м.н., Ивано-Франковск;
Дубинская Г.М., проф., д.м.н., Полтава;
Дуда А.К., д.м.н., Киев;
Зайцев И.А., проф., д.м.н., Донецк;
Зинчук А.Н., проф., д.м.н., Львов;
Каримов И.З., проф., д.м.н., Симферополь;
Козько В.Н., проф., д.м.н., Харьков;
Котенко О.Г., д.м.н., Киев;
Майданник В.Г., академик НАМН Украины, проф., д.м.н., Киев;
Малый В.П., проф., д.м.н., Харьков;
Мороз Л.В., проф., д.м.н., Винница;
Петренко В.И., проф., д.м.н., Киев;
Рябоконе Е.В., проф., д.м.н., Запорожье;
Сервечкий К.Л., проф., д.м.н., Одесса;
Харченко Н.В., член-кор. НАМН Украины, проф., д.м.н., Киев;
Широбоков В.П., академик НАН Украины,
член-кор. НАМН Украины, проф., д.м.н., Киев.

Редакционная коллегия:

Антоненко М.Ю., доцент, к.м.н., Киев;
Дорошенко В.А., проф., д.м.н., Киев;
Карпов И.А., проф., д.м.н., Минск;
Крамарев С.А., проф., д.м.н., Киев;
Колесникова И.П., проф., д.м.н., Киев;
Митус Н.В., доцент, к.м.н., Киев;
Нетяженко В.З., член-кор. НАМН Украины, проф., д.м.н., Киев;
Руденко А.А., проф., д.м.н., Киев;
Свиницкий А.С., проф., д.м.н., Киев;
Федорченко С.В., д.м.н., Киев;
Хобзей Н.К., проф., д.м.н., Киев;
Цыркунов В.М., проф., д.м.н., Гродно;
Шестакова И.В., доцент, к.м.н., Киев;
Яворовский А.П., член-кор. НАМН Украины, проф., д.м.н., Киев.

Эволюция и изменчивость микроорганизмов <i>Голубовская О.А.</i>	6	Медицина путешествий и тропиков Комментарий к рубрике.....	93
Терапия мультирезистентных грамотрицательных инфекций: ренессанс колистина <i>Соловей Н.В., Карпов И.А., Горбич Ю.Л.</i>	12	Проблема бешенства в мире и Украине в современных условиях <i>Печенка А.М., Глей А.И., Новохатний Ю.А., Нестеренко Л.П.</i>	95
Оригинальные исследования Досвід лікування нозокоміальних інфекційних ускладнень, спричинених полірезистентною флорою в трьох відділеннях інтенсивної терапії м. Києва <i>Глумчер Ф.С., Дубров С.О., Солярік С.О.</i>	28	Паразитарные болезни Дирофиляриоз челюстно-лицевой области (клинический случай из практики) <i>Безруков С.Г., Саенко В.Л., Бом К.Г., Сиротюк Н.П., Красников В.А.</i>	109
Клинические особенности <i>Acinetobacter baumannii</i> - ассоциированных инфекций <i>Горбич Ю.Л., Карпов И.А.</i>	34	Практикующему врачу Метод огляду хворого – «наріжний камінь» діагностики в клінічній практиці <i>Митус Н.В.</i>	116
Ориентировочный прогноз заболеваемости корью в Украине в 2012 году <i>Колесникова И.П., Мохорт Г.А.</i>	46	Медицинское образование Особливості підвищення кваліфікації викладачів вищих навчальних медичних закладів в реаліях сучасного навчального процесу <i>Голубовська О.А., Шкурба А.В., Гарницька Л.А., Митус Н.В.</i>	130
Лекции и обзоры Ботулизм (клиническая лекция) <i>Шкурба А.В.</i>	54	Актуально 5-я Парижская конференция по проблемам гепатита	135
Менингококцемия: первый час после диагноза. Тактика ведения пациентов <i>Соловей Н.В., Карпов И.А.</i>	71	О новых показаниях препарата ВИРЕАД.....	139
Естественное течение хронической ВГВ-инфекции <i>Оскирко А.Н., Ключарева А.А., Зинович Я.И., Калюта В.К.</i>	79	Нобелевские лауреаты в области физиологии и медицины 2011 года	141
		Вниманию авторов	143

Глубокоуважаемые коллеги!

Представляем вашему вниманию новый журнал «Клиническая инфектология и паразитология», посвященный актуальным вопросам клиники, диагностики, лечения и профилактики инфекционных заболеваний.

На сегодняшний день мы все чаще становимся свидетелями того, что инфекционные болезни напоминают о себе самым необычным образом: пандемический грипп 2009 года вызвал настоящую панику в обществе, а вспышка заболеваний 2011 года, вызванных энтерогеморрагической кишечной палочкой, в Европе за короткое время своего существования привела не только к существенным людским жертвам, но и сопровождалась беспрецедентными экономическими потерями. Колоссальное воздействие деятельности человека на экосистемы, рост народонаселения, изменение окружающей среды приводят и к эволюции микроорганизмов. Все чаще опасные инфекционные болезни скрываются за маской других заболеваний, затрудняющих их своевременную диагностику. Так, хронический гепатит С скрывается за маской более 30 внепеченочных проявлений (от кожных проявлений до опухолей), а зачастую протекает и вовсе бессимптомно, за что и получил свое название – «ласковый убийца». У ВИЧ-инфекции множество оппортунистических болезней, диктующих свои клинические проявления.

Именно поэтому символической обложкой журнала была выбрана карнавальная маска – за ее внешней привлекательностью может скрываться опасный, расчетливый враг, усыпляющий нашу бдительность и готовый в любой момент нанести неожиданный удар. Кроме этого, во время эпидемий чумы в средневековье особые клювообразные маски (Medico della Peste) надевали доктора, посещая пациентов.

Наши успехи в борьбе с инфекциями с момента открытия антибиотиков вызвали настоящую эйфорию в обществе, и казалось – с инфекциями покончено навсегда. Однако микроорганизмы ответили не только многочисленными приспособительными реакциями, но и совершили прорыв в эволюции, который привел к доминированию вирусных инфекций в патологии человека, незаметное распространение которых сопровождается крайне опасными последствиями и высокой смертностью. На сегодняшний день можно констатировать тот факт, что борьба с инфекциями потерпела фиаско и мы должны сделать выводы о необходимости находить компромиссы в диалоге с природой и закономерностями инфекционного процесса.

На страницах нашего журнала мы будем говорить о новых инфекциях, освещать современные тенденции распространения инфекционных заболеваний в мире, в рубрике «Медицина путешествий и тропиков» будет дана информация о распространении того или иного инфекционного заболевания в разных регионах земного шара. Учитывая тот факт, что инфекционные болезни «интегрированы» во многие врачебные специальности, надеемся, что наш журнал будет интересен специалистам разных направлений, всем людям, посвятившим себя медицине.

Главный редактор,
доктор медицинских наук
Голубовская Ольга Анатольевна

Поздравляем Возианову Жанну Ивановну!

Коллектив кафедры инфекционных болезней Национального медицинского университета имени А.А. Богомольца, редакционная коллегия и редакционный совет журнала «Клиническая инфектология и паразитология» сердечно и искренне поздравляют академика НАМН Украины, заслуженного врача Украины, заслуженного деятеля науки и техники Украины, лауреата Государственной премии Украины в области науки и техники, профессора, доктора медицинских наук Возианову Жанну Ивановну со славным юбилеем.

Дочь пограничника, Жанна Ивановна с детства познала «прелести» кочевой жизни – от Таджикистана до Камчатки, от Камчатки до Мукачево. Потом – учеба в Киевском мединституте. И везде – отличница.

После института – 8 лет работы врачом-ординатором, которые дали бесценный клинический опыт. В 1968 году Жанна Ивановна поступила в клиническую ординатуру при кафедре инфекционных болезней Киевского медицинского института, а в 1970 году – в аспирантуру. 30 сентября 1971 года – досрочная защита кандидатской диссертации «Носительство кишечных простейших и значение *Entamoeba histolytica* в возникновении хронических заболеваний кишечника», и в том же году Жанна Ивановна становится ассистентом кафедры инфекционных болезней, а в 1983 – доцентом.

1988 год ознаменовался в истории кафедры блестящей защитой докторантом Возиановой Ж.И. диссертации «Поражение поджелудочной железы при вирусных гепатитах А и В». В 1989 году Жанна Ивановна избрана на должность заведующей кафедрой инфекционных болезней НМУ, а в 1990 году ей присвоено звание профессора.

На протяжении 16 лет Жанна Ивановна возглавляла кафедру инфекционных болезней нашего университета, и в это время, благодаря ее настойчивости и организаторскому таланту, возросла значимость проблемы инфекционных болезней как в Украине вообще, так и в учебном процессе медицинских ВУЗов в частности. Кафедра вошла в состав Ученого совета 1-го медицинского факультета, подчеркнув этим тот факт, что это самостоятельная мощная, в первую очередь, клиническая кафедра. В то же время изучение инфекционных болезней было значительно расширено на всех факультетах, на более высокий уровень поднялось преподавание предмета, разработаны и созданы новые методы обучения и контроля знаний. Инфекционные болезни вошли как полноценная составная часть в программу Государственного экзамена по внутренним, инфекционным и профессиональным болезням.

Одним из первых шагов на тернистом пути заведующей кафедрой было создание первого в Украине отделения инфекционной реанимации, необходимость существования которого была продиктована самой жизнью.

Научная и практическая работа кафедры, управляемой Жанной Ивановной, всегда определялась насущными проблемами здравоохранения: много внимания уделялось проблемам диагностики и лечения

дифтерии, эпидемия которой буквально взорвалась в конце 20 века, не остались без внимания эпидемии кори, эпидемического паротита, острых респираторных заболеваний, TORCH-инфекций, менингококковой инфекции, малярии.

Педагогическая работа кафедры под руководством Жанны Ивановны не ограничивалась только обучением студентов. Большое внимание всегда уделялось подготовке врачей-инфекционистов в интернатуре, многие из которых продолжают работать в клинике и на кафедре. Жанна Ивановна всегда заботилась и руководила процессом подготовки медицинских и педагогических кадров, использовала любую возможность поделиться своими знаниями с коллегами. Поэтому и начала нелегкую работу по написанию трехтомного учебника по инфекционным и паразитарным болезням и изданию специализированного журнала «Сучасні інфекції» с полным пониманием того, насколько это необходимо обычному практическому врачу.

Академик Возианова Ж.И. подготовила 6 докторов и 16 кандидатов медицинских наук, а 17-й, внук профессора А.С. Сокол, ранее возглавлявшей кафедру, заканчивает кандидатскую диссертацию. Перу Жанны Ивановны принадлежит более 300 научных работ, в том числе и фундаментальное трехтомное руководство-учебник «Инфекционные и паразитарные болезни», за который Жанна Ивановна награждена в 2005 году Государственной премией Украины в области науки и техники. Этот учебник и сегодня остается базовым, рекомендованным Министерством здравоохранения и Министерством образования и науки для обучения студентов медицинских ВУЗов.

Многочисленные заслуги Жанны Ивановны перед украинской медициной и наукой были отмечены присвоением званий «Заслуженный врач Украины» (2002) и «Заслуженный деятель науки и техники Украины» (2005). Жанна Ивановна избрана академиком НАМН Украины (2002), награждена медалью «Ветеран труда», медалью имени академика М.Д. Стражеско «За заслуги в охороні здоров'я».

Под руководством Жанны Ивановны был сформирован коллектив, который бережет традиции, заложенные еще профессорами А.М. Зюковым, Б.Я. Падалкой, А.С. Сокол.

Жанна Ивановна Возианова продолжает передавать свой огромный опыт своим ученикам, работает в составе экспертного совета ВАК Украины, готовит научные кадры, бесценно руководит журналом «Сучасні інфекції», является членом редколлегии журналов «Інфекційні хвороби», «Лікування та діагностика», «Сучасна гастроентерологія», «Медичний всесвіт». Ее имя часто можно встретить в средствах массовой информации, где она непременно высказывает свое неординарное мнение по самым злободневным вопросам медицины.

Мы от всей души поздравляем Жанну Ивановну и желаем ей здоровья, творческого вдохновения и всего самого наилучшего.

Голубовська О.А., Шкурба А.В., Гарницька Л.А., Митус Н.В.
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ, Україна

Особливості підвищення кваліфікації викладачів вищих навчальних медичних закладів в реаліях сучасного навчального процесу*

Надійшла до редакції 24.01.2012 р.

Контакти:
e-mail: golubovska@ukrpost.ua

Резюме

У статті окреслені пріоритети підвищення кваліфікації викладачів вищих медичних навчальних закладів, які викладають навчальну дисципліну «Інфекційні хвороби» відповідно вимог Болонського процесу. Наданий перелік необхідних документів, згідно яких створювалися типові навчальні програми для навчання викладачів медичних ВНЗ. Детально проаналізовані ті цілі навчання, навички та особливості викладання, які необхідні викладачам навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби» на рівні додипломної підготовки. Обговорені принципи організації процесу навчання та механізми керування навчально-пізнавальною і навчально-практичною роботою студентів в умовах КМСОНП. Крім цього, розглянуті програми і навчальні плани для різних категорій викладачів залежно від рівня акредитації, первинності чи повторності циклу підвищення кваліфікації. Наведена характеристика основних форм проведення циклів підвищення кваліфікації (відкриті лекції, практичні заняття з залученням інноваційних технологій, мастер-класи та ін.). **Ключові слова:** вища медична освіта, Болонський процес, підвищення кваліфікації викладачів медичних вузів, кредитно-модульна система організації навчального процесу (КМСОНП), викладання навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби».

Одним з пріоритетів роботи опорної кафедри інфекційних хвороб НМУ імені О.О. Богомольця є співпраця з факультетом підвищення кваліфікації (ФПК) викладачів вищих навчальних медичних закладів (ВНМЗ) всіх рівнів акредитації у плані підготовки викладачів, які працюють зі студентами всіх спеціальностей «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія», «Медична психологія» по навчальній дисципліні

* Стаття представлена в авторском варианте.

«Інфекційні хвороби» та відповідних вказаній дисципліні елективних курсів на рівні до дипломної підготовки. Завданням опорної кафедри є удосконалення рівня підготовки слухачів ВНМЗ всіх рівнів акредитації з навчальної, методичної, виховної, наукової та лікувальної роботи.

Кафедрою створені типові програми з удосконалення слухачів ФПК різних рівнів акредитації (I–II, III–IV), первинного чи повторного (категорії: асистенти, доценти, професори, завідувачі кафедр) навчання. Програми відповідають основним нормативним актам щодо підвищення кваліфікації, а саме:

- «Положення про факультет підвищення кваліфікації викладачів вищих медичних і фармацевтичних навчальних закладів, інститутів удосконалення лікарів України» (наказ МОЗ України № 258 від 30.12.93 р.);
 - «Вища медична освіта і Болонський процес», програма, розроблена, затверджена і впроваджена на ФПК МОЗ України з 18 жовтня 2004 р.
- Кінцеві цілі навчальних програм з циклів удосконалення по інфекційним хворобам відповідають таким згідно освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) та освітньо-професійної програми (ОПП) спеціалістів, і загалом можуть бути представлені таким чином, тобто, слухачі мають знати та уміти:
- створювати, впроваджувати та удосконалювати сучасні педагогічні технології у викладанні інфекційних хвороб за КМСОНП;
 - застосовувати сучасні педагогічні технології у викладанні інфекційних хвороб за КМСОНП;
 - узагальнювати досвід викладання навчальної дисципліни «інфекційні хвороби» в умовах КМСОНП;
 - визначати найважливіші проблеми інфекційних хвороб з метою концентрування уваги студентів на цих аспектах;
 - виявляти основні клінічні симптоми, які формують характерні синдроми при найбільш поширених інфекційних хвороб;
 - ставити попередній клінічний діагноз, планувати профілактичні та карантинні заходи щодо інфекційних хвороб, які регулюються Міжнародними медико-санітарними правилами 2005 р.;
 - розкривати закономірності та особливості перебігу патологічного та епідемічного процесу при різних інфекційних хвороб;
 - здійснювати клінічну і лабораторну диференційну діагностику різних інфекційних хвороб та інфекційних хвороб з неінфекційними із застосуванням сучасних діагностичних технологій;
 - інтерпретувати результати специфічних методів дослідження за наявності поєднаної патології – інфекційної та неінфекційної;
 - навчати тактиці ведення хворих на поширені інфекційні хвороби;
 - навчати діагностиці невідкладних станів у інфекційних хворих та наданні допомоги на догоспітальному та госпітальному етапі;
 - демонструвати обізнаність щодо інфекційних хвороб як зброї масового ураження;
 - навчати прогнозувати наслідки інфекційних захворювань для здоров'я людини;
 - впроваджувати принципи специфічної та неспецифічної профілактики інфекційних хвороб;
 - навчати оформленню медичної документації у клініці інфекційних хвороб.

Викладачі знайомляться з організацією педагогічного процесу за КМСОНП на опорній кафедрі та її методичною роботою, розробками для викладачів. Найбільше уваги приділяється принципам організації процесу навчання дисципліні, вивченню їх особливостей, керуванню навчально-пізнавальною та навчально-практичною роботою студентів в умовах КМСОНП.

Програма та учбовий план для циклу підвищення кваліфікації слухачів ВМНЗ 1–2 рівнів акредитації (викладачі медичних училищ) та слухачів ВМНЗ 3–4 рівнів акредитації (первинне удосконалення) передбачає удосконалення педагогічної майстерності та наукової кваліфікації в підготовці спеціаліста медичного профілю, використання принципу інтеграції викладання інфекційних хвороб з іншими дисциплінами, вимог до підручників, навчальних посібників, їх критичний аналіз та оцінку викладачами і студентами в умовах КМСОНП.

Тривалість вивчення дисципліни в даному випадку складає 4 тижні, тобто 66 годин (2,2 кредиту), з яких 40 годин відводиться на лекції, практичні/семінарські заняття і підсумковий модульний контроль (ПМК), 12 годин – на самостійну роботу викладача (СРВ) та 12 годин на створення індивідуального чи групового проекту, що з огляду на той факт, що це перший цикл удосконалення викладацької майстерності, який створює передумови для подальшого покращення викладання інфекційних хвороб, закладає підвалини для нових підходів до викладання дисципліни.

Тривалість вивчення дисципліни в випадку повторного удосконалення (слухачі ВМНЗ 3–4 рівнів акредитації: асистенти, доценти, професори, завідувачі кафедр) складає 3 тижні, тобто 48 годин (1,6 кредиту), з яких 36 годин відводиться на лекції, практичні/семінарські заняття і ПМК, 6 годин – на самостійну роботу викладача (СРВ) та 6 годин на створення індивідуального чи групового проекту. Повторний цикл удосконалення знайомить слухачів з інноваційними методиками викладання, систематизує набуті знання з педагогіки та профільних дисциплін, дає можливість обмінятися досвідом, почерпнувши найкраще і перевірене часом.

Викладання серед зазначених категорій слухачів широко інтегрується із залученням знань із суміжних дисциплін – епідеміології, терапії, неврології тощо, базові знання з яких є основою для формування основних понять інфектології.

В обох випадках програми складаються з двох модулів: модуль 1 профільної кафедри «Сучасні проблеми інфекційних хвороб» і модуль 2 кафедри психології та педагогіки «Сучасні технології відповідно до вимог КМСОНП».

Модуль профільної кафедри інфекційних хвороб складається з трьох змістових модулів: № 1 – методичний досвід кафедри, № 2 – наукова робота кафедри, № 3 – клінічна робота кафедри і у випадку навчання слухачів первинних циклів перший змістовий модуль складається з п'яти тем, другий – з трьох, третій – також з трьох тем. За умови повторного циклу удосконалення тематика за змістовими модулями розподілена відповідно як 3 : 3 : 2. Модуль 2 викладається кафедрою педагогіки та психології.

Слухачі по закінченню циклів удосконалення (3 або 4 тижні) оцінюються за рейтинговою шкалою оцінювання, де позитивні оцінки слухача містяться в межах 150–200 балів, тобто, оцінка у 200 балів є максималь-

ною. Сума рейтингового балу слухача складає собою середнє арифметичне значення балів по обом модулям (як з профільної кафедри, так і з кафедри психології та педагогіки), причому ПМК вважається зарахованим слухачеві, котрий набрав мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність (90 балів) та мінімальний позитивний бал за індивідуальний чи груповий проект (60 балів).

Хочемо навести середньорічні дані щодо проходження циклів ФПК на профільній опорній кафедрі інфекційних хвороб. Щороку удосконалюють свою майстерність на профільній кафедрі інфекційних хвороб у поєднанні з вивченням психології і педагогіки по 2 цикли слухачів ВМНЗ I–II рівнів акредитації та по 2–3 цикли слухачів ВМНЗ III–IV рівнів акредитації. Хочеться наголосити, що, у зв'язку з економічною кризою, кількість слухачів на ФПК має невпинну тенденцію до зменшення за останнє десятиліття, навіть незважаючи на те, що інноваційні технології за КМСОНП є для наших ВМНЗ новими для викладання.

Слухачі обов'язково відвідують лекції та практичні заняття для студентів 4–6 курсів, в тому числі й з англomовним навчанням, приймають участь в обходах, консультаціях та консилиумах тяжких чи діагностичних хворих, знайомляться з методичним доробком кафедри. Опорною кафедрою також практикуються відкриті лекції та практичні заняття з подальшим обговоренням використаних інноваційних методик, майстерності викладача при вивченні конкретної теми. У останньому навчальному році двічі був організований майстер-класи по темам «Дифтерія» та «Менінгококова інфекція», що проводилися слухачами, з цікавими презентаціями, подальшим обговоренням та обміном досвідом між викладачами різних кафедр інфекційних хвороб. Слід відмітити також цікаво організоване практичне заняття з англomовними студентами V курсу лікувального факультету по темі «Малярія», яке жваво обговорювалося, і досвід дав подальші позитивні результати для наших викладачів англomовного курсу.

Хочемо звернути увагу на те, що при створенні індивідуального чи групового проекту клінічна його частина обов'язково обговорюється зі слухачами групи. Найчастіше це групові кейс-проекти, в яких беруть участь фахівці суміжних спеціальностей, але можливих інноваційних технологій, їх варіантів достатньо: або метод проектів, або метод кооперативних груп, або метод конференції ідей тощо. Захист курсової роботи слухачем курсів проводиться на кафедрі психології і педагогіки за участі куратора з профільної кафедри.

Оволодіння новими навчальними і інформаційними технологіями, принципами доказової медицини, використання стандартизованих методів контролю теоретичної і практичної підготовки, застосування рейтингової шкали оцінювання успішності, – ось далеко не повний перелік того нового, що з'явилося в роботі викладача ВМНЗ всіх типів акредитації сьогодні і застосовується не тільки відносно студента, а й до нього самого як до слухача курсу підвищення кваліфікації. Сучасний викладач має виконувати чималий обсяг методичної роботи українською, російською та англійською мовами, який треба опрацювати і який дає можливість зрозуміти, апробувати, порівняти під час навчання на факультеті підвищення кваліфікації.

Це значний і тривалий етап безперервного професійного розвитку викладача (згідно вимог загальноєвропейського принципу «освіта

через усе життя»), який дасть значущий практичний результат, якщо він ґрунтується на набутих раніше знаннях, навичках, досвіді, тому що є складовою частиною заходів, які стосуються медичної та педагогічної практики в цілому. Викладач (слухач) вчиться, щоб навчати і контролювати засвоєне по-новому.

З метою покращення навчального процесу з викладачами їх проводиться поточне анкетування, враховуються висловлені ними зауваження та побажання в подальшому з метою розробки і впровадження нових підходів щодо форми і змісту циклів підвищення кваліфікації викладачами ВНМЗ, удосконалення їх навичок стосовно засад КМСОНП.

Таким чином, наведені вище програми удосконалення, складені на основі вимог КМСОНП з використанням рейтингової шкали оцінювання знань і вмінь слухачів курсів ФПК, дозволяють не лише підвищувати кваліфікацію викладацького складу ВНМЗ всіх типів акредитації, а й удосконалювати та стандартизувати викладання інфекційних хвороб з точки зору сучасних вимог педагогічної, наукової та фахової діяльності.

Resume

Golubovska O.A., Shkurba A.V., Garnitskaya L.A., Mytus N.V.
Bogomolets National Medical University, Kiev, Ukraine

Features professional development of teachers of higher educational institutions in the medical realities of the modern educational process

The article outlines the priorities for professional development of teachers of medical schools that teach academic specialty «Infectious diseases», according to the requirements of the Bologna process. A list of required documents, according to which the created model curricula for training of teachers of medical schools provides. Are analyzed in detail those learning objectives, teaching skills and characteristics that are needed for teachers, teaching profession «Infectious Diseases» at the level of undergraduate training. Negotiated principles of learning subject matter, their features, discussed mechanisms for managing learning and cognitive, educational and practical work of students in CMSALP. Programs and curricula for teachers of different categories, depending on the level of accreditation, or the primacy of replication cycle training discussed. Provides the profiles of the main forms of training cycles (open lectures, practical exercises involving innovative technology, workshops, etc.).

Keywords: higher medical education, the Bologna process, training of teachers of medical schools, credit-modular system for assessing the learning process (CMSALP), teaching discipline «Infectious Diseases».